

Tað fer altíð at vera brúk fyri fakfeløgum

-Tað fer altíð at vera brúk fyri fakfeløgum fyri at bota um fólksins kor. Arbeiðið, sum hesi feløg gera, verður altíð aktuelt. Tað verður neyvan nakrantíð heilt fullfíggið, tí verður tað ongantíð at doyggja.

Hetta sigur formaðurin í landsins elsta fakfelag, "Fylking", Dánjal av Rana. Felagið verður 75 ár í dag.

Hóast tað eru gingið 75 ár síðani hetta fyrsta fakfelagið í landinum varð stovnað á Tvøroyri, so er felagið framvegis virkið og sambært formannin, so fer tað eisini í framtíðini at vera brúk fyri felagnum.

-Tað verður altíð brúk fyri fakfeløgnum. Fylking hevur sama týðning fyri yngra ættarliðið, sum nú veksur upp, eins og tað hevði fyri fólkið á Tvøroyri, tá nakrir slóðarar byrjaðu felagið á sinni sigur Dánjal av Rana. Og hann heldur fram:

-Tað vilja altíð vera fleiri partar, og arbeiðsfólkið vil altíð hava ein mótpart - serliga í ringum tíðum. Tað raður um at verja longu vunnin rættindi og vinna nýggj. Vit mugu ikki gevast á hondum men halda á við at krevja tey nátturligu rættindini, sum øll menniskju hava í einum

framkomnum og upplýstum samfelag sum okkara.

Formaðurin í Fylking dylur ikki fyri, at nógvið kundir verði øðrvísi, men hetta kunnu vit so eisini takka tí tørvandi samanhaldi, sum eisini hevur merkt fakfelagsrørsluna.

Hann heldur annars, at kritikkurin mótmegis júst Tvøroyri í hesi tørfu tíð er órættvísir og løgin.

-Vit vita øll, at tað er panikkur í øllum vinnulívinum her á landi. Tað snýr seg als ikki bara um Tvøroyri. Tað lagna er bert, at tað altíð er Tvøroyri og tað fakfeløgini her standa fyri og arbeiðsfólkið her hevur

skapt, sum skal standa fyri skotum og verða sett í ringt ljós manna millum.

Dánjal av Rana spyr, hvussu tað ber til, at einki hoyrist um balladu ella ónøgd, tá toftatrolarin Snoddí fer til Grønlands at fiska, tá hvalbiartrolarnir fara av landinum at avreidda, tá Saturn 3 fer til Grønlands ella tá Fulltúgván avreiddir í Onglandi!

-Tað verður ikki gjørt nógvið hóvasták burtur úr hesum í eitt nú bløðnum, men tá tað snýr seg um Tvøroyri, so er alt á gosi.

Dánjal av Rana, sum umframt at vera formaður í Fylking eisini er nevndarformaður á flakavirkinum á Tvøroyri, heldur tað eisini vera stórt spell, at roynt verður at sáa misálit og koma við skeivum upplýsingum um Tvøroyri, soleiðis sum partur av fjølmiðlunum hevur gjørt í seinastuni. Hann sipar við hesum til skrivning í ávisum blaði, har tað hevur verið víst á, at arbeiði er bert til 20 fólk á flakavirkinum, síðani tað varð leigað út.

-Hetta er als ikki rætt. Tingakrossur, sum hevur skrivað hetta, hevur als ikki tosað við virkið ella við okkum í nevndini, og má hetta metast sum ein roynd at undirgrava okkum og tað vit standa fyri sigur Dánjal av Rana, sum vísir á, at tað hevur verið minni arbeiði til fólkið síðani virkið varð

Tað var brúk fyri einum fakfelag í 1915. tá Enigheden varð stovnað

Dánjal av Rana, formaður í Fylking: -Fakfeløgini hava altíð havt stóran týðning fyri Tvøroyri og fara tað framhaldandi í framtíðini

leigað út enn frammanundan, men at har bara hava arbeiði 20 fólk er ikki sætt. Tað hava verið millum 40 og 50 fólk í arbeiði ta fyrstu tíðina og í farnu viku vóru meira enn 100 fólk á lønarlistanum hjá flakavirkinum.

Og um bløð ella fólk ómaka sær at fáa nakað at vita, so høvdu tey eisini fingið tað at vita, at vit hava ikki verið so væl fyri við rávøru í seinastuni. Men nú gongur tað móti betri tíðum, tí nú er Sudringur farin aftur í drift og arbeiði verður við at fáa teir báðar Fleyr og Nípuberg at fara í drift aftur. So samanumtikið skal tað nokk fara at eydnast at fáa tey 7000 tonsini, sum virkinum er tillutað sambært ráfiskabýtið og harvið skapa meira arbeiði á virkinum.

Dánjal av Rana viðgongur annars, at tað hevur verið tørfu at finna fram til, hvussu teir best kunnu varðveita virkið í hesi trupu tíð, og fyri at virkið framhaldandi kundi vera fólksins ogn, so mettu teir tað vera rætt at leiga tað út í eitt ár.

Uppá fyrispurning um tað ikki er ein løgin støða at skula vera formaður í Fylking um somu tíð, sum at virkið verður leigað út til aðrar og limirnir í Fylking harvið missa arbeiði sigur Dánjal av Rana, at hetta kann kanska sýnast so, men sjálvur heldur hann, at júst hetta leigumálið er í løtuni tað besta, sum kann gerast fyri bæði virkið og limirnir í Fylking.

-Vit hava við hesum tryggjað, at virkið

framvegis er ogn hjá fólkinum her býr, og tað haldi eg er ógvuliga umráðandi, skulu vit hugsa um framtíðina: at tað vera vit sjálvi, sum skulu avgera lagnuna hjá virkinum og ikki fremmandir.

Dánjal av Rana lítur annars aftur um bak hugtungur og fegin. Tað var tann tíð, tá viðurskiptini í bygðini vóru alt annað enn góð. Tað var tann tíð, tá arbeiðsfólkið einki hevði at skula hava sagt. Serliga væl minnst hann skipanina við kontrabókunum, tá arbeiðsfólkið onga løn fekk men varð tvungið til at keypa vøru hjá arbeiðsgevaranum fyri tann pening, tað annars skuldi hava í løn og ráða yvir sjálvt.

Jú so sanniliga hevur tað verið brúk fyri fakfeløgum her á plássinum, og tað var kanska heldur ikki av tilvild, at fólk her á plássinum stovnaðu Fylking í 1915 og bert fimm ár seinni Fiskepigernes Fagforening. Hesi bæði fakfeløgini hava so sanniliga verið við til at tryggja arbeiðsfólki 200 kor, og tað haldi eg tey skulu halda fram við.

I dag telur Fylking 200 limir. Átlanin er at hátíðarhalda føðingardagin til heystar.

jan

...og tað er framvegis - nú 75 ára aftaná - brúk fyri fakfeløgnum heldur formaðurin í Fylking

